

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izvenredne nedelje in praznike. — Inerati do 30 petk a Dm 2.—, do 100 vrst Dm 2.50, od 100 do 300 vrst a Dm 3.—, večji inerati petk vrsta Dm 4.—, Popust po dogovoru, inerati davek posebej. — Slovenski Narod vsake mesečno v Jugoslaviji Dm 12.—, za tuzemstvo Dm 25.—, Rokopisi se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knafljeva ulica št. 5
Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126

Podružnice: MARIBOR, Grajski trg št. 8 — NOVO MESTO, Ljubljanska cesta, telefon št. 26 — CELJE: celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 65, podružnica uprave: Kocenova ulica 2, telefon št. 190 — JESENICE, Ob kolodvoru 101. Račun pri poštnem čerkovnem zavodu v Ljubljani št. 10.351

Azija se probuja

Senzacionalne vesti o tajnih pogajanjih za sporazum med Japonsko in Kitajsko

London, 19. aprila r. Nemašo senzacijo v vseh političnih, a nič manjšo skrb v diplomatskih in finančnih krogih so vzbudile zaupne vesti, da se vrše med Kitajsko in Japonijo kljub vsem vojnim operacijam na Daljnem vzhodu

skrivna pogajanja za sporazum in sodelovanje.

Ta pogajanja sicer nimajo oficijelne značaja, marveč so tako rekoč še v privatnih rokah uplivnih kitajskih in japonskih gospodarskih krogov, ki uvidevajo, koliko škodo povzročajo sedanje razprtje obema državama, a ni dvoma, da bo ta struja prodrla, tem prej, ker vlada na Kitajskem popolna anarhija, tako da sedaj nihče več ne ve, kdo pije in kdo plačuje.

Po zanesljivih informacijah angleških zaupnikov na Daljnem vzhodu je

središče tega pokreta Kanton.

Oficijelna kitajska vlada sicer te vesti demantira kot tendenco gotovih prenapetosti, vendar pa te vesti niso docela brez podlage. Vodstvo tega pokreta je v rokah starega kitajskega državnika, bivšega ministrskega predsednika Tuan-čijuna, ki vodi pogajanja z zastopnikom Japonske na Kitajskem, ministrom Ariyosiem. Tuančijun je predlagal najprej razgovore o obnovi prijateljskih odnosov. Pozneje so bili k tem razgovorom, ki zavzemajo vedno bolj

značaj obsežnih pogajanj,

pritegnjeni tudi še nadaljnji uplivni ljudje, med drugimi bivši vojni minister Kitajske, kakor tudi general Cenkuofu, eden izmed najožjih zaupnikov diktatorja Čankajška. Cenkuofu je namreč voditelj in organizator tako zvanih »modrih strajk«, oficirske lige, ki stremi za sporazum z Japonijo. Pokret za sporazum se vedno bolj širi tudi v drugih kitajskih provincih. Tako je na primer general Jihšuečung v svojem področju že najstrožje prepovedal vsako nadaljno agitacijo za boj kot japonskega blaga. To akcijo podpirajo zlasti tudi trgovski krogi v Tienčinu. V tukajšnjih diplomatskih krogih ne prikrivajo, da je kljub vsem sporom med Kitajsko in Japonijo

sporazum kaj lahko mogoč.

Upoštevati je namreč treba dejanski položaj. Na severu Kitajske se je akcija Čanghsueianga docela zlomila. Položaj nankinške vlade je skrajno omajen. Zunanji minister Lovencan in finančni minister Sunguven sta podala ostavko. Inicijativa prehaja bolj na Kanton, ki pa je odločno za sporazum z Japonijo. Čankajšek ima docela vezane roke. Če nastopi na severu proti Japoncem, se podaja v nevarnost, da mu z juga padejo v hrbet domači nasprotniki. Vupeti in drugi. K vsemu temu pri še brdsko spoznanje, da

Kitajska od Ženeve nimaa pričakovati

nič drugega, kakor samo lepe besede in dobre nasvete, a brez stvarne podpore in pomoči. Razprave o japonsko-kitajskem sporu v Društvu narodov so jasno pokazale, da na kakre represalije proti Japoniji ni niti misliti. Nasprotno, japonski delegat pri Društvu narodov je svoj povratek iz Ženeve izkoristil za to, da je prišel v Londonu in Washingtonu pogajanja za tesnejše gospodarsko sodelovanje z Japonijo, kar bo šlo le na škodo Kitajske. Zato se lahko zgodi, da bo njegov povratek v Tokio, kjer ga pričakujejo okrog 27. aprila, pomenil

začetek nove dobe

vzhodno-azijske zgodovine. Kar se tiče Japonske, je treba upoštevati, da jo manevri ameriške mornarice v Pacifiku skrajno vznemirjajo. K temu prihajajo še vesti, da namerava ameriško brodogradništvo v Pacifiku do julija 1934. Vse to tudi Japonsko sili k sporazumu s Kitajsko. Če bi ne bili odnosi med japonsko in ameriško mornarico še od prej dobri in prijateljski, bi imeli Japonci še več povoda za vznemirjanje.

Po sporazumu med Japonijo in Kitajsko bi se položaj na mah izpremenil. Potem bi prišlo na površje zopet staro-
davno geslo

»Azija Azijcem!«

in pričela bi se politika borbe med belo in rumeno raso. Značilno v tem pogledu je pisanje japonskega lista »Nihon«, ki predlaga, naj bi se nova mandžurska država zaprla za vse, ki je ne priznavajo, to je za pripadnike bele rase. O mednarodnem miru in sodelovanju po ženevskih sklepih ne more biti več govora. Belci niso mogli ujeti v svoje ženevske mreže rumene rase in groze zaradi tega sedaj z blokado. Zato jih mora rumena rasa prehiteti in jim sama napovedati boj.

Ta predlog je vsekakor toliko drzen kakor originalen, vendar pa po mnenju

londonskih diplomatskih krogov docela verjeten. Na drugi strani pa je tu

tudi še Rusija,

ki zaradi dogodkov v Evropi zlasti pa v Nemčiji ne more biti baš vzradoščena in si more le želeči čimprejšnjega sporazuma z Japonijo in Kitajsko. Dejstvo, da Rusija ni članica Društva narodov, bo to zblizanje le pospeševalo. Tako se lahko zgodi, da bo dobila svetovna mednarodna politika docela nove smernice, ki bodo brez dvoma vplivale tudi na Evropo samo, ki se bo morala dobro zavarovati, da v tej gigantski borbi dveh ras ne podleže.

Mussolinijevi manevri

Svarilen glas iz Francije — Mussolini ni opustil svojih revizionističnih načrtov

Pariz, 19. aprila. AA. »Homme Libre« se v današnji številki bavi z nemško-italijanskim razmerjem in med drugim pravi:

Nihče naj nam ne dokazuje, da sporazum med Italijo in Nemčijo ne bi bil popoln. Širijo se vesti, da je Mussolini opustil svoje znane revizionistične na-

črte, toda te vesti prihajajo k nam iz Italije, in zato mi ne moremo deliti optimizma, ki vlada glede tega v nekaterih krogih. Italija nas hoče prevarati in prepričati države Male antante, da ni zanje nikake nevarnosti, da med tem pridobi na svojo stran Veliko Britanijo.

Katoliška cerkev bo podpirala Hitlerja

Nova navodila nemških škofov naročajo duhovščini, da mora gledati na največjo harmonijo med cerkvijo in Hitlerjevimi režimom

Köln, 19. aprila. Nadškofijski ordinarijat je izdal te dni izvršilne določbe k sklepom konference nemških škofov, ki se je vršila, kakor znano, 28. marca v Fuldi in na kateri je bilo sklenjeno premirje z narodnimi socialisti. V teh izvršilnih določbah so pred vsem navodila za duhovščino, kako naj postopa napram narodnim socialistom z ozirom na svoječasne stroge prepovedi in glede podeljevanja zakramentov. V teh navodilih se izrecno poudarja, da se člani narodno socialističnega pokreta zaradi svoje pripadnosti k Hitlerjevi stranki v nobenem pogledu ne smejo vzemirjati. Kar se tiče cerkvenih obredov in se jim v nobenem primeru ne sme odrekat z-

kramentov ali cerkvenega pogreba. Tudi če pridejo narodni socialisti v uniformah v večjih skupinah, se jim mora dovoliti dostop v cerkev in sprejemanje zakramentov. Prav tako je duhovščina dolžna blagoslovljati hitlerjevske zastave, opravljati cerkvene obrede pri njihovih prireditvah in sploh gledati na to, da bo vlada med cerkvijo in hitlerjevci največja harmonija.

V političnih krogih sodijo, da je to rezultat Popenove intervencije pri Vatikanu ter da je smatrati ta navodila, ki so merodajna za vse katoliške duhovnike v Nemčiji, za popolno podreditev cerkve Hitlerjevemu režimu.

Pred važnimi izpremembami v nemški diplomaciji

Pariz, 19. aprila. AA. Kakor pišejo francoski listi, je v nemškem zunanjem ministrstvu v doglednem času pričakovati velikih izprememb. Na čelo zunanjega ministva naj bi stopil namestu Neuratha Papen, Neurath bi se pa vrnil na svoje prejšnje mesto kot veleposlanik v Londonu, a sedanji londonski poslanik Hoesch bi stopil v pokoj. Sedanji nemški poslanik v Moskvi Dirksen bi bil premeščen v Tokio. Ker Hitler z njim ni zadovoljen, na njegovo mesto v Moskvo bi pa prišel šef nemške delegacije v Ženevi Nadolny. Tokijski poslanik Voretzsch bi bil upokojen.

Prepoved uvoza premoga v Avstriji

Dunaj, 19. aprila. Danes popoldne se zopet sestane zvezni svet. Med drugimi predlogi, o katerih bo razpravljala je tudi predlog o prepovedi uvoza rjavega premoga in trajne omejitve uvoza črnega premoga. Socialni demokratje so stavili k temu še dodatni predlog, naj se sploh uvede monopol za trgovino s premogom.

Zopet obvezen verouk v avstrijskih šolah

Duna, 19. aprila. Kršćansko socialni prosvetni minister dr. Rintelen je razveljavil odlok, ki ga je svojačeno leta 1919. izdal takratni državni podtajnik za prosveto, sedanjí predsednik d.majskega šolskega sveta Glöckel, po katerem udeležba pri verskih vajah na srednjih, meščanskih in osnovnih šolah ni bila obvezna. S tem torej zopet uvaja na vseh avstrijskih šolah obvezni verouk.

Papen odpotoval iz Rima

Rim, 19. aprila. Nemški podkancelar Papen je sinoči odpotoval nazaj v Berlin. Na kolodvoru se je poslovil od njega v imenu vlade državni podtajnik Suvich.

Zatiranje korupcije v Nemčiji

Berlin, 19. aprila. Preiskava zaradi korupcij se nadaljuje. Danes so v Berlinu izvršili tri nove senzacionalne aretacije. Aretirani so bili ravnatelj zavoda »Deutsche Verkehr- in Kreditbank« dr. Walter Prerauer, Schlesinger in Schewen, ki so jih osumili velikih zlorab v škodo zavoda, ki je last nemških državnih železnic in se je v zadnjem času mnogo bavil z predujmi na pokojnine, bivšim železničarjem.

Tudi iz Avstrije bodo izgnali žide?

Budimpešta, 19. aprila. Listi objavljajo senzacionalni obliki vest iz Dunaja, da se pripravljajo tamkajšnje oblasti na praganje Židov. Baje bodo izgnali iz Avstrije 50.000 Židov, ki so se leta 1918 preselili iz Vzhodne Evrope na Dunaj ter se tam za stalno nastanili.

Grški državniki posetijo Turčijo

Ankara, 19. aprila. AA. Anatolska agencija poroča: Predsednik grške vlade Kaldaris in grški zunanji minister Maksimos sta se z zadovoljstvom odzvala povabilu turške vlade, naj obiščeta Turčijo. Njuna obiska pričakujejo v najkrajšem času.

Sodba

v moskovskem procesu

4 obtoženci so obsojeni na izgon, eden je oproščen, vsi ostali pa obsojeni na večletno ječo

Moskva, 19. aprila r. Po končanem dokaznem postopku so dobili za državnim tožilecem besedo zagovorniki obtožencev. Prvi je govoril Thorntonov odvetnik Braude. Izjavil je, da je Thornton zbral samo gospodarske informacije. Prepričan je bil, da bo Rusija nekoč trgovinski tekmeč Velike Britanije. Thornton ni imel pojma o vojaškem vohunstvu, če pa so mu take podatke izročili, jih je sprejemal proti svoji volji. Nato je dokazoval, da je dokument o 27 vohunih brez vsake podlage, saj je državni tožilec sam umaknil obtožbo glede Gregoryja, ki je na seznamu teh dozdnevih vohunov. S tem pade v vodo tudi vsa obtožba, ki se opira na ta dokument.

Nordwallov odvetnik Dalmatovskij je dokazoval, da je sam državni tožilec imenoval glavne priče njegovega klijenta nemoralne ljudi. Nedolžnost Nordwallovo potrjuje tudi angleška banka, ki je potrdila, da je Nordwall izročil Taylorju denar za prodano obleko. Nordwall je ves svoj prosti čas posvečal svoji rodbini. Dalmatovskij je zahteval za svojega klijenta oprostito razsodo.

Nato je govoril odvetnik Kušnja, Lido, ki je razlenil obtožbo proti svojemu klijentu. Kušnja obtožuje, da je bil tajen agent, da je povzročil poškodbe in da je zbral tajne podatke. Delavci mu niso vrnil manjših posojil in zato so ga obtožili zaradi korupcije. Sam Thornton je priznal, da Kušni ni dobil drugih poročil kot samo gospodarskih. Razprava je bila nato prekinjena 20 minut.

Monkhousov odvetnik je nato uvodoma priznal, da je njegova naloga težka. Sokolov, Oletnik in Macdonald trde, da je Monkhous bil vohun in da se je udeležil sabotaže. Toda iz izjav teh prič samih je razvidno, da Monkhous ni glavni krivec, kar je priznal tudi državni tožilec.

Po končanih zagovorih je predsednik sodnega dvora pozval obtožence, da se laško oglašijo k zadnji besedi.

Vsi ruski obtoženci so priznali svojo krivdo. Angleški obtoženci pa so z izjemo Macdonalda zatrdili svojo nedolžnost. Macdonald je ves bled in tiho izjavil v ruskem jeziku: kriv sem. Drugi angleški obtoženci so govorili po angleško. Monkhous je zatrdil, da je nedolžen, da ni nikoli vohunil in da ni nikoli podkupoval. Ker je njegova družba bila ponosna na elektrifikacijski napredek Rusije, pri katerem je odlično sodelovala. Podobno so zatrdili svojo nedolžnost tudi ostali. Nordwall je razen tega izjavil, da je vedno storil, kar je bilo v njegovih močeh za socializem. Tudi v bodoče hočem ostati prijatelj Sovjetske Rusije.

Pred zaključkom razprave je še enkrat govoril državni tožilec Višinskij, ki je zahteval, naj sodišče strogo kaznuje sovjetske državljane za njihova zločinska dejanja. Prav tako pa naj se izvede najvišja socialna obramba napram vsem, ki so ogražali sovjetsko državo. Sodišče je sovjetsko in

zato je lahko tudi milostno. Sabotažno delovanje obtožencev ne more zadržati napredka sovjetske države.

Sodba

Po večurnem posvetovanju je bila pozno zvečer izrečena sodba.

Obtoženi Gregoryj, inž. Monghous, Nordwall in Kušni so obsojeni, da morajo v teku treh dni zapustiti ozemlje Sovjetske Rusije in se v dobi šestih let ne smejo vrniti.

Nadaljnji obtoženci so obsojeni: inž. Thornton na tri leta, Macdonald na 2 leti, Kusev, Lobanov in Suhorovski na 10 let, Zorin, Kotljarevski in Sokolov na 8 let, Krašnenikov na 5 let, Olejnik na 3 let, Lebedev na 2 leti in Kutuzova na poldrugeto ječe, dočim je bil obtoženi Siewer oproščen.

Obsojena Thorntona in Macdonalda so davi o pol dveh odpočelji nazaj v zapor. V političnih krogih mislijo, da bosta mogla napraviti vzklid ali pa da bo vlada mogla izpremeniti v izgon iz sovjetske Rusije.

Žena Lavinova priredi drevo ples, na katerega bodo povabljene diplomati in tuji novinarji. V tem vidijo poskus obnovitve prijateljskih odnosov med sovjetskimi oblastmi in v Moskvi prebivajočimi inozemci. Za trajanja procesa proti angleškim inženjerjem je namreč postalo oziroma tako napeto, da se Rusi, ki so imeli prijatelje med inozemci, niso upali tem niti stisniti roke, boječ se, da jih ne bi proglašili za sokrivce »angleških vohunov«.

Odmev v Londonu

London, 19. aprila. Zunanji minister Simon je ves večer v zunanjem ministrstvu čakal na poročila iz Moskve. Ko je prejel obvestilo o sodbi, je brezčimnim potom takoj obvestil ministrskega predsednika Macdonalda, ki je na poti v Ameriko, nadalje kralja in vse člane vlade. Pozno zvečer je bil za danes dopolnjen seditan v palači Viktorija kronski svet, na katerem bo, kakor nagaša uradna objava, sklenjena proklamacija glede prepovedi uvoza ruskega blaga.

Parlamentarni dopisnik »New Cross« izve, da ne bo izdana splošna prepoved, marveč samo za gotovo rusko blago. »Morning Post« poroča, da je vlada še na večerajšnji seji sprejela važne sklepe kontigentiranja ruskega uvoza. Verjetno pa je, da bo vlada s končno odločitvijo počakala še na rezultat prošnje za pomilostitev. Angleški tisk v splošnem priznava, da je moskovska sodba mnogo milejša, kakor pa se je pričakovalo. Kljub temu pa vsi listi pozivajo vlado, naj zastavi vse sile, da se bo zaporna kraven omilita ali pa izpremenila v denarno globo.

Zemljišče za aerodrom pri D. M. v Polju

Danes bo občinska uprava razpravljala o pogodbi glede najema večjega dela vojaškega vežbališča

Ljubljana, 19. aprila.

Ker se je mestna občina na vsak način hotela ogniti razlastitvi zemljišča za aerodrom, ki ji jo dovoljuje zakon, je imenoval poseben odsek za pogajanja z lastniki zemljišč in v ta odsek poslal šefa gospodarskega urada nadsvetnika g. Jancigaja in zastopnika gradbenega urada ter občinske svetovalec gg. Ivana Frelina, ing. Josipa Pavlina in Josipa Turka. Med tem so tudi lastniki že sporočili svoje zahteve, ki so bile pa visoko pretirane, saj so zahtevali tudi po 15 Din za kv. meter le za pašnik primerne zemlje. Zato je bila mestna občina prisiljena vložiti prošnjo za razlastitev, vendar je pa ob enem pričela z lastniki silno mučna pogajanja, ki so rodila le delen uspeh, ker so lastniki še vedno zahtevali po 7 do 8 Din za kv. meter in takojšnje plačilo, kar bi znašalo 4 milijone Din. Take vsote pa mestni občini pri današnjih razmerah ni mogoče spraviti skupaj.

Ker pa lastniki niti pri prvi razlastitveni komisiji dne 5. t. m. niso hoteli iti s cenno pod 7 do 8 Din, je mestna občina morala skleniti, da provodira sodno cenitev zemljišč, a končno so po dolgotrajnem pregovaranju in prepričevanju posestniki iz katastralnih občin Moste in Slape vendar pristali na varianto, da mestna občina vzame za aerodrom potrebno zemljišče za dajšo dobo v najem. Po tej pogodbi vzame mestna občina ljubljanska zemljišča v najem za 30 let po 25 para za kvad. meter s pristavkom, da je najemno razmerje za oba kontrahenta na eno leto odpovedljivo, če bi se aerodrom iz kateregakoli vzroka opustil. Najemnino bo mesto plačevalo za

eno leto najprej, pri tem ima pa mestna občina pravico, najemno razmerje zemljiščno zavarovati. Če bi se notranja vrednost dinarja izpremenila za več kot za 10%, se lahko primerno izpremeni tudi najemnina. Če lastniki to pogodbo sprejmejo, umakne mestna občina predlog za razlastitev in ga ne obnovi pred 28. letom najemne dobe — drugače, seveda, jo pa sedaj nameravana pogodba nič več ne brani in bo morala kupiti zemljišča po sodni ceni.

Na to pogodbo so pa pristali le lastniki iz katastralnih občin Moste in Slape, ne pa iz kat. občine Smartno ob Savi, ker je njih zemljišče šele naknadno prišlo v posest. Če bi torej ti lastniki ugovarjali sedanji pogodbi, bo mestna občina prisiljena izvesti razlastitev. Na današnji občinski seji bo občinski svet sklepal in odločil tudi potrditi pogodbo, da vzame mestna občina ljubljanska za aerodrom v najem večji del sedanjega vojaškega vežbališča v izmeri pičlih pol milijona kvad. metrov za vsoto pičlih 125.000 Din, ki bo letos narasla še za stroške vknjižbe in drugih taks, ostala leta bo pa ostala na navedeni višini. Po tej pogodbi so zavarovani interesi lastnikov zemljišč do skrajnih meja, ob enem pa lastniki tudi sami dobro vedo, da bodo zaradi bližine aerodroma zrasle cene vsem njihovim zemljiščem v okolici, ki bo imela sploh največjo korist od aerodroma.

LJUBLJANSKA BORZA.

Devize: Amsterdam 2317.63—2328.99, Berlin 1347.36—1358.16, Bruselj 795.24 do 799.18, Curih 1108.35—1113.85, London 197.75—199.35, New York ček 5586.03 do 5614.29, Pariz 225.82—226.94, Praga 170.34 do 171.20, Trst 291.01—293.41, Avstrijski šiling v privatnem kntingu 8.50.

Dve siroti
Roman

— Kdaj si ga je dal kralji prečitati v Trstanu in ki se mu zdi zelo nevarno.
— In ki ga je policija s posebnim odlokom prepovedala.
— No vidite, gospoda, ker so vzele široke množice ljudstva pisateljevo za devo za svojo, se je bilo treba ukloniti. Velika bitka je bila dobojevana nocoj in naj gre za pamflet ali ne, komedija je bila javno vpričožena... Navdušenje, zmagoslavje!... Bilo je sijajno!
— Sramota! — je vzdiknil markiz.
In vsi so vzdiknili v en glas:
— Kam jadrano, veliki bože.
— Njegovo Veličanstvo prisiljeno ukloniti se!...
— In povrh še ljudskemu mnenju! Vitez de Vaudrey je postal ta čas resen, kar je bilo v popolnem nasprotju z njegovo razigranostjo ob prihodu.
— Da, prijatelj, Njegovo Veličanstvo se je uklonilo...
— No, če je tako, — je vzdiknil de Presles, — ni nobenega dvoma več, da kraljestvo propada...
— Ali da se narodi dviga, — je odgovoril Roger.
Te besede so bile izgovorjene tako mirno, toda obenem tako odločno, da so se oči vseh obrnile na mladega moža, ki je govoril s takim poudarkom.
Niti d'Estrees, niti de Maillay ni pomislil na običajno posmehovanje. Kar se tiče dam, se niso mogle ubraniti kretenj, izražajočih veliko presenečenje, deloma pa tudi bojazni.
Posebno Floretta je zadržala, zroč na viteza. Lepa kurtizana si je samo želela, da bi jo Roger zopet pomiril. Namestu viteza je pa odgovoril markiz de Presles:
— Če je tako, dragi vitez, nam kmalu ne bo preostajalo drugega, nego napraviti križ čez naše naslove in privilegije.
— Bodite prepričani, dragi markiz, da bo ljudstvo samo pomodelo s tem!
Te vitezove besede so priključale smehljaj na Picardova usta. Roger je premeril svojega služabnika s strogim pogledom.
— Ali se zdi to gospodu Picardu smešno? — je vprašal osorno.
Sluga je v zadregi povsaj oči in zajecjal:
— Oprostite, gospod vitez, da sem se smejal... ne zamerite mi, da sem storil to... nepremišljeno...
— Predzrost! — ga je prebil vitez.
— Stori sem to zato, — je nadaljeval komornik, — ker se mi je zdelo tako... neumno, kakor čim bi kdo trdil, da bodo ti dobri Parižani nekega dne... navadili na Bastijo in jo zavzeli.
— Kdo ve! — je vzdiknil Roger.
To pot se pa Picard ni mogel več premagati. Razkoračil se je kot bi govoril s sebi enakimi, in začel kričati:
— Že prav, kar naj začne!... Tiste dni nastopim jaz in... videli bomo.
— Ti nastopiš, ti pojdeš na ulico? — se je zasmejal plemič.

Picard je delal strašno smešno obraz.
— Še niže, gospod, — je zajecjal. In čisto tiho je zamrmral:
— Spustim se... v klet.
S tem je bil Picardov nastop končan.
Roger ga je odločil, sluga je s pretirano spoštljivostjo pozdravil gospoda in odšel.
Po njegovem odhodu je stopil Roger k mizi in dvignil čašo:
— Ne zamerite mi, dušice moje, strašno sem žejen, — je dejal obrnjen k skupini dam, ki ga niso več izpušile, čim je izpregovoril.
Toda Floretta bi ne bila nikomur prepustila skrbi, da se njegova čaša hitro napolni.
Julija mu je brž primaknila stol.
In kmalu so ga obklopile mlade lepote, očarane, da ga zopet vidijo, da lahko z njim zopet koketirajo.
— Brez vas veselje ne more biti na višku, dragi vitez, — so mu zatrjevale.
— Kako kavalirski je!
— In kako vesel, prijazen, zabaven!
Vitez ni vedel, kateri bi odgovoril.
— Kako bi tudi ne bil, ko sem sredi tako lepih deklet! — je vzdiknil, pošiljajoč z roko poljub vsaki posebej.
— Vse nam prevzame! — je menil de Maillay.
— Zares, prijatelj, — je dejal markiz in stopil k Rogeru, — nam ste živa zagotovila. Zdaj ravnote kot pravi plemič, zdaj zopet...
— Se izpremenim v plebejca, kakor ste pravkar omenili. Res je... priznam, to je čista resnica.
— Kaj vraga! Dvema gospodoma se ne da služiti. Prehajati neprestano iz tabora v tabor, to ni mogoče. Treba je za nekaj odločiti.
— Na to mislim sam dan za dnem, dragi moj markiz. Toda po glavi mi roji vse polno nasprotujočih si misli, a jaz dajem prav vsem po vrsti.
— Toda kam vodi ta sistem?... Kaj hočete?
— Kaj hočem? Izrabiti dobre čase, ki so nam še ostali, in se pripravljati na pretečo nam bodočnost. Zabavam se, kolikor se nisem, in delam za dan, ko se ne bom mogel več zabavati. Ali imate oči, da vidite, in ušesa, da slišite?... Kaj res ne slišite zamolklega bobnenja... ali ne vidite probujajočega se ljudstva? Kaj ne vidite čel, ki so se dolga stoletja ponizno klanjala k tlom, a zdaj se dvigajo, polna odločnosti in poguma? To čudno bobnenje, te valove, probujajoče se množice, to je tisto mogočno morje, ki se peni in buči naprej z nepremagljivo silo usode. Človek vstaja in ni sile na svetu, ki bi ga mogla zadržati, da ne bi vstal. No torej, če bo to valove morje odneslo naša zemljišča, naše gradove in vse drugo, skušam iztisniti iz njih kar največ morem, obenem pa prilagoditi se, da bom znal pozneje živeti tudi brez njih.
Floretta je prišla mladega viteza pod roko.
— Monda imaš prav, dragi moj!... Najbolje bo v naprej pojesti vse, kar bomo mogli.

Konec tadžikistanske pustinje

Na njenih tleh bodo pridelovali vsako leto 720.000 centov najboljšje bombaževine

Tadžikistanska puščava ni peščena ravan, kakor Sahara, temveč položno pobočje pamiškega gorskega grebena. Tadžikistan je ena izmed federalnih sovjetskih republik, znana bolj pod imenom Buhara, kakor se je imenovala pod carsko Rusijo. To je bil Rusiji podrejeni hanat. Republika šteje okrog 2 milijona prebivalcev, tatarskih Tadžikov in mongolskih Uzbekov. Skozi njo vodi ena izmed turkstanjskih železnic in republika je za Rusijo važna zaradi subtropskih rastlin, ki uspevajo tu, zlasti riža in bombaža. Doslej je bila središče kulture teh rastlin oaza Karši sredi Tadžikistana.
To ozemlje, doslej nerodovita puščava, je pa na važnem mestu v drugi sovjetski petletki. V drugem letu druge petletke hočejo namreč tu urediti velike plantaže, kjer bodo gojili egiptski bombaž. Egiptski bombaž izvira iz Barbadosa in goje ga v Ameriki in Egiptu. Spada med vrste, ki dajejo srednje kvalitetno bombaževino, zato je pa dajejo največ. Cvet ima rdeč. Plodovi v velikosti jabolka obsegajo semena, obdana z mrežico bombaževinastih vlaken. Te vrste bombaž uspeva dobro pri stalni temperaturi 19 do 25 stopinj C v podnebnju brez pogostega dežja, pač pa potrebuje obilo vlage v zemlji sami. Na Krimu so ga z uspehom gojili celo na 46. stopinji severne širine. Plodovi dozore pet mesecev po setvi.
Tadžikistan naj bi dal v bodoče Rusiji vsako leto 720.000 metrskih stotov najboljšje bombaževine. V ta namen bo pa treba premagati silne težkoče in opraviti ogromno delo, spominjajoče na delo egiptskih faraonov in babilonskih kraljev. Kakor so ti s celim omrežjem prekopov in umetnim namakanjem puste zemlje napravili iz egiptске in mezopotamske puščave rodovitne pokrajine, tako hočejo tudi tadžikistansko puščavo izpremeniti v ogromno plantažo, kjer bodo gojili bombaž. Toda delo, ki so rabili zanj v starem veku stoletja, bo pa opravljeno z modernimi stroji v treh letih. Na afganski meji delajo na tem dalekosežnem načrtu že nad leto dni. Zdaj kopljejo veliko omrežje tisočih prekopov. Vodo bo dajala reka Vahš, izvirajoča v Pamirskem pogorju. Glavni kanal bo 60 km dolg in iz njega bo vodilo na vse strani na tisoče stranskih kanalov.
Umetno bodo namakali 120.000 ha zemlje. Najtežje bo izkopati kanal skozi skalnato dolino Kurgan Turbiskij. Tu bo treba razstreliti 200.000 kubičnih metrov zemlje. Delo je do tretjine že opravljeno in letošnje leto bo za pravočasno dovršitev odločilno. Zato so zaposlili 5000 delavcev, v obratu je

24 ogromnih ameriških bagrov, nad 100 vrtnih strojev, pet poljskih in gorskih železnic, pripeljali so pa tudi ogromne množine razstreliva. V celoti je to večji projekt od Dnjeprostraja. Na Dnjeprostraj spominja tudi s tem, da zgrade po dovršitvi teh del na reki Vahš veliko elektrarno, ki bo dajala 800.000 HP na leto. Okrog nje zgrade celo vrsto tovarn, kajti v Pamirskem pogorju so ogromna ležišča rud.

Tragedija bivše filmske igralke

Pred leti se je oženil v Parizu znani sportnik Stock s filmsko igralko Francino Musseyev. Zakon pa ni bil srečen, ker filmska igralka ni hotela izpolniti v ženitni pogodbi izrečene obljube, da ne bo več nastopala v filmu. Ker se Stock ni hotel ločiti, je pripravila njegova žena nekega svojega znanca tako daleč, da je prišel na fingiran sestanek z njo in se vedel tam kot njen ljubček, z anonimnim pismom je pa povabila na sestanek tudi svojega moža. Šele potem je vložil Stock tožbo za ločitev.

zakona in sodišče je njegovi želji ustrelo.

Ker je pa prišlo na dan, da je šlo za fingirano zakonsko nezvestobo, je sodišče odločilo, da sme Stockova obdržati otroke, ki jih je imela v zakonu s Stockom. Ločena žena pa ni dobila angažmaja pri filmu in tako je zašla v bedo. Šele v hudi stiski je prosila Stocka, naj bi ji pomagal preživljati otroke. Stock je bil pripravljen plačevati ji do smrti rento, če bi mu vrnila otroke. To zahtevo je pa žena odločno odklonila, in ker ni mogla preživljati sebe in otrok drugače, je sprejela ponudbo nekega fotografa in mu je služila za model nage ženske. Pozneje je pa dobila ugoden angažma pri nekem ameriškem filmskem podjetju. Stock je ugotovil, da se fotografije njegove nage žene prodajajo po vsej Franciji, vložil je tožbo in sodišče mu je prisodilo otroke zaradi nemoralnega vedenja njihove matere. Ženo je to tako potrklo, da se je zastrupila.

Adam in Eva.
Mati srdito: Mihec, zakaj si pa pretepel sestro?
— Da bi jo odvažil varati moža.
— Kako to?
— Igrala sva raj na zemlji, glavno vlogo je imelo jabolko, ki si ga nama dala zjutraj, da bi ga pojedla vsak polovico. In pomislil, kaj je storila sestra. Ali misliš, da je porabila jabolko za to, da bi me z njim zapetjala? Kaj se! Sama ga je pojedla.

VABILO

XXXIII. redni občni zbor delničarjev Ljubljanske kreditne banke v Ljubljani,

ki se vrši v soboto, dne 13. maja 1933 ob 15. uri popoldne v bančni dvorani v Ljubljani, Dunajska cesta št. 1, z nastopnim

DNEVNIM REDOM:

1. Nagovor predsednikov.
2. Poročilo upravnega sveta o poslovnem letu 1932 in predložitve bilance k 31. decembru 1932.
3. Poročilo nadzorstvenega sveta.
4. Odobrenje bilance za leto 1932 in sklepanje o predlogu upravnega sveta glede uporabe čistega dobička.
5. Dopolnilna volitev v upravni svet.
6. Volitev nadzorstva.
7. Slučajni predlogi.

PRIPOMBA: Po določilih § 13. pravil se smejo udeležiti občnega zbora tisti delničarji, ki polže v to svrhu pri centrali družbe v Ljubljani, odnosno pri njenih podružnicah v Brežicah, Celju, Črnomlju, Kranju, Mariboru, Novem Sadu, Ptuj, Rakeku, Sarajevu, Slovenjgradcu, Splitu, Šibeniku ali Zagrebu osem dni pred zborovanjem vsaj deset delnic, odnosno tisti, ki prejmejo na svojo zahtevo osem dni pred zborovanjem vstopnico za ta občni zbor na podstavi svojih delnic, shranjenih pri navedenih poslovalnicah.

V Ljubljani, dne 13. aprila 1933.

Upravni svet.

Trboveljska premogokopna družba naznanja tužno vest, da je preminul dne 18. aprila 1933 naš dolgoletni višji uradnik, gospod

inž. Ivan Persoglio

rudniški nadzornik in vodja rudnika Kočevje

Truplo blagopokojnika se blagoslovi 19. aprila popoldne ob 3. uri v Kočevju in se prepelje nato v Trbovlje, kjer se bo vršil pogreb v četrtek dne 20. aprila.

Nadvse zaslužnega uradnika in sodelavca ohranimo v trajnem, najlepšem spominu.

V Ljubljani, dne 18. aprila 1933.

Trboveljska premogokopna družba.

KUPIM
MOTORNO KOLO
kupim. Ponudbe: Maichen, Kočevje-Zajčje polje. 1935

GRAMOFON
kupim. — Ponudbe: Belec, Radomlje. 1950

DAMSKO IN MOŠKO KOLO
naprodaj. — Studenci, Pohorska cesta 3. 1949

PRODAM
AVTOMAT (klopetař)
prodaj za 1000 Din. Igra 18 komadov. — Leskovšek, Rajkumburg. 1933

HARLEY DAVIDSON
motocikel s prikloico — prodaj. Seršen, Ljutomer. 1934

JEDILNICO
spalne divane, kuhinjo in razne komade pohištva radi selitve prodam. — Naslov v upravi »Slov. Narod«. 1953

KROMPIR
ima naprodaj oskrbništvu graščine Neukloster, Sv. Peter v Savinjski dolini pri Celju. 1951

SLUŽBE
KROJ. POMOCNIKA
za veliko delo sprejme Zupančič, Vižmarje-št. Vid. 1952

PLETILJO
sprejme tovarna »Zlato janje«, Zagreb, Sermazeva ul. 4. 1948

PEKOVSKEGA VAJENCA
ki se je že 1 leto učil, iščem za takoj. — Obajdin, Črmošnjice. 1947

NEPREMIČNINE
DVE PARCELI
ob Dunajski cesti ugodno naprodaj. — Naslov v upravi »Slov. Narod«. 1954

TRGOVSKA HISA
enonadstropna, naprodaj v večjem kraju na štajerskem. — Pojasnila daje: Vrhovšek, Konjice. 1936

RAZNO
PFEIFERJEV CVICEK
iz Leskovca toči restavracija »PRI LEVU«. 1910

Tudi gospodje imajo za spomlad
svoje želje. Nov površnik in novo obleko. Staroznana trdnjaka

R. MIKLAUC,
LJUBLJANA, poleg škofije.
vas najboljše postreže s karnim, ševjotom, sportnim suknom in drugimi tkaninami za vaš okus.

Modna konfekcija
Najboljši nakup
A. PRESKER, LJUBLJANA, Sv. Petra cesta 14. 11/T

POHISTVO
Na obroke! — Na hranilne knjižice:
masivne spalnice Din 4900.—
šperane spalnice » 3000.—
pleskane spalnice » 1800.—
Kuhinjska oprava » 850.—
Kuhinjska kredenca » 450.—
omare » 380.—
postelje » 180.—
Vse drugo pohištvo se dobi najceneje pri nas. Sprejemamo vsakovrstna naročila in popravila po konkurenčnih cenah.

MIZARSTVO »SAVA«,
LJUBLJANA, Kolodvorska ulica 18 — Miklošičeva cesta 6. Telefon 27-80. 1 704

KLAVIRJI, PIANINI
prvovrstnih inozemskih znamk od Din 11.000 naprej. — »MUSICI«, Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 40. 9/L

Najnovejši modeli dvokoles, otroških in igračnih vozčkov, prevoznih triciklov, motorjev in šivalnih strojev, — Velika izbira. — Najnižje cene. — Ceníki franco.

»TRIBUNA« F. B. L., tovarna dvokoles in otroških vozčkov, LJUBLJANA, Karlovska cesta št. 4.

Specijelni entel oblek

azuriranje, predtisk, najhitrejša postrežba, najfinejša delo pri

Matek & Mikeš, Ljubljana

poleg hotela Struhalj

Vezenje raznovrstnih monogramov, perila, zaves, pregrinjaj, antlanje, izdelovanje gumbic. Vred najmodernejše ureditve podjetja — najnižje cene.